

Posudek bakalářské práce

Damián Koch

Komparace pražských politických kampaní do komunálních voleb očima jejich participantů

Fakulta humanitních studií University Karlovy

bakalářské studium humanitní vzdělanosti, 2023

Úvod

Diplomant Damián Koch vykazuje opravdový zájem o věci veřejné dlouhodobě, navštěvoval opakovaně již předmět Budoucnost demokracie a další podobné a přispěl jim dokonce i vlastní prezentací. Volba politicko-sociologického tématu proto není překvapením; pochvalu zasluží spíše účelné zúžení na problematiku dobrovolnictví.

1. Obsahová stránka

Čtenáře dobře naladí již podrobný logicky propracovaný Obsah. Následuje stručný, ale hutný úvod, který dobře seznamuje se záměrem i koncepcí práce.

V teoretické části sledujeme opět logický postup od obecné konceptualizace práce založené na účelně vybraných zásadních teoriích a autorech přes vymezení pojmů k popisu konkrétního výzkumného terénu. Oddíl končí poněkud atypicky zařazeným objasněním pozice výzkumníka, jež je však i díky dalšímu odkazu na dobře zvolenou metodologicko-koncepční literaturu zcela organické.

Následuje relativně podrobná metodická část, jež opět svědčí o pečlivé sebereflexi a podloženém (Kaufmann) citu pro výzkum, včetně malé míry exprese navozující kontakt: „Co ty na té ulici vlastně děláš?“ (str. 25). Výzkumné otázky samozřejmě nemají podobu ověřitelných hypotéz, jsou ve smyslu metodické konceptualizace otevřené terénu, aby vydal i předem nepředpokládaná zjištění.

Podrobně a správně je zdůvodněný i výběr vzorku a práce s respondenty. Výsledek přepisu rozhovorů není, jak vyplývá z popisu postupu, doslovný, ale účelně redigovaný (parazitismy; str. 29).

Příslušná podkapitola svědčí o bezchybném porozumění etice výzkumu.

Empirická část obsahuje poučenou interpretaci průběhu a obsahu výzkumu za vydatného využití ilustrativně volených citací.

Obsáhlá kapitola Diskuse není čistou diskusí vlastní práce, jak je obvyklé hlavně v přírodních vědách. Koch především podrobně a pěkně interpretuje výsledky vlastního výzkumu, teprve poté je konfrontuje s teoretickými předpoklady nebo se snaží ověřit relevanci a validitu vlastních postupů (příznačný je např. první odstavec na str. 54).

Kapitola Závěr částečně rekapituluje celou práci, ale vcelku uspokojivě odpovídá i na výzkumné otázky s jasným odlišením participantů jednotlivých politických subjektů.

2. Práce s literaturou

Komparace pražských politických kampaní do komunálních voleb očima jejich participantů“

Práce s literaturou je v souladu s již řečeným pečlivá a přesná. Autor snad bez výjimek přesně parafrázuje, interpretuje i cituje, opírá se o velmi dobře volené citace. Výjimečně chybí k jinak věcně správným tvrzením zdrojování (např. již k úvodnímu jinak věcně správnému odstavci Úvodu by se hodil např. I. Wallerstein, O. Kirchheimer nebo i přednášky autora posudku). Cizojazyčná literatura je zastoupena dostatečně.

Některé autory, z nichž čerpá teorii, koncepcí nebo vymezení pojmů, jsem uchazeči doporučil (politologie – Heywood, většinu si vybral Damián sám. Přes extrémní stručnost, s níž je vykládá, nikde nedělá zjevnou chybu, nedopouští se zjednodušení, a hlavně se volbou širšího spektra zdrojů zajišťuje, aby si účelně stipulativně vymezil klíčové pojmy a ujasnil si, co přesně bude ve výzkumu sledovat.

Bibliografické i odkazové údaje jsou jednotné, autor respektuje příslušnou státní normu v úpravě pro obor sociální a kulturní ekologie, s výjimkou trvale chybějícího počtu stran.

3. Formální stránka

Rozsah asi 57 obsahově bohatých normostran je plně přiměřený bakalářské úrovni.

Ve srovnání se současnou pokleslou úrovní jsou mluvnice i jazyk práce výrazně nadprůměrné.

Svědčí o tom i relativně nízké množství překlepů: „Poslední subjektem“, „souhlas s účastní subjektu“ (str. 17); „neziskové organizaci a komunitním projektu zprostředkující dobrovolnickou kampaň“ (str. 18) – vypovídají tak spíše jen o nedostatku času nebo vůle ke konečné redakci, nikoli o pokleslé znalosti a ovládnutí jazyka, ač některé formulace jsou výjimečně trochu matoucí: „(jak ji rozumíme dle kap. 2.2.1)?“ (str. 22) – zřejmě jsou míněni participanté a jejich stipulativní pojetí; „angažování daného příbuzného či příbuzných byl zásadním důvodem“ (str. 31); „v tomto smrožeru“ (sic! str. 32); přebytečná závorka „kapitolách.“ (str. 48). Občas se vyskytnou malé chyby v interpunkci: „Vycházím z vlastní, mnohokrát ověřené zkušenosti, ...“ (str. 27).

Styl práce je úsporný, věcný, hutný; autor neodbočuje, dokáže sledovat vždy hlavní myšlenku, aniž by ztrácel souvislosti.

Rovněž typografické zpracování je zcela střízlivé a funkční.

4. Celkové hodnocení

Úvodem dvě podstatné poznámky. Diplomantovi zřetelně velmi prospívala metodologická propedeutika na bakalářském studiu humanitní vzdělanosti, zejména předmět SWIP. Díky tomu i díky jeho skautské kázni byla dlouhodobá spolupráce bezproblémová, příjemná a vzájemně prospěšná, nejčastěji v podobě výměny metodických a politologických informací a podnětů za zajímavé a vnímavé empirické postřehy a pozorování z aktuálního politického prostředí při „silných konzultacích“ (str. 30).

Uchazeč se úspěšně vyhýbá časté chybě absolventských prací, nedostatečné provázanosti teoretické a empirické části. Systematicky se snaží zadefinovat všechny důležité pojmy a koncepcí, jež bude ve výzkumu používat, a také podle nich postupuje, včetně následné zpětné reflexe. Někdy dospívá k pozoruhodné nikoli vulgarizující nebo nadměrně zjednodušující zkratce: „Realitu podle tohoto modelu tedy chápu jako konstruovanou. Sice neustále rekonstruovanou každodenními interakcemi, v naprosté většině však jako pevnou a zpravidla netvárnou. Politické volby v tomto smyslu považuji za zvláštní anomálii, kdy svým hlasem člověk přispívá k tomu, že se realita zdá tvárnější.“ (str. 8), jejíž pomocí výstižně popisuje, co bude na základě teorie ve výzkumu sledovat.

Malé nepřesnosti na celkovém dojmu mnoho nezmění:

Komparace pražských politických kampaní do komunálních voleb očima jejich participantů“
Československá republika po roce 1989 měnila název, ale nikdy se nejmenovala „ČSR“
(str. 7).

Na stranách 12 až 13 zůstává čtenář při četbě na pochybách, zda autor dostatečně odlišuje nestátní neziskové organizace od dobrovolnictví, např. v pasáži o Junáku. Text „i dalších organizací, jejichž činnost je – částečně či zcela – dobrovolnická.“ (str. 13) nasvědčuje správnému porozumění; rozlišení obojího by mohlo být jednou z dílčích otázek k obhajobě, zbude-li čas.

Práce není konceptuálně vedena jedním určujícím zdrojem, což může být chápáno jako nedostatek. Autor, nutno říci, že ve shodě s konzultacemi, postupoval jinak. S pomocí širšího spektra nezpochybnitelných zdrojů si zadefinoval pojetí zkoumaného terénu i klíčové pojmy, kvalifikovaně a reflektovaně provedl potřebný počet výzkumných polostrukturovaných rozhovorů a systematicky je kódoval. Komparace je vždy návodná a nápomocná: Damián dokázal metodicky i obsahově pečlivě sledovat v zásadě vše *společné* a vše *rozdílné* u jednotlivých subjektů.

Výsledkem je skutečně slušné množství pozoruhodných postřehů a názorů (např. jen výrok „Zmínil, že celkovým cílem kampaně daného subjektu nemusí být jenom vyhrát volby, ale například také být nejsilnější opoziční stranou.“ zakládá důležité téma pohodlného opozičního parazitování některých politických subjektů [SPD, Tomio Okamura] na demokratické politice) i celá řada důležitých rozlišení mezi třemi zkoumanými subjekty (stranami, resp. koalicí, přesněji jejich participanty).

O zájmu diplomanta o tematiku svědčí uskutečnění druhého kola rozhovorů navíc oproti původnímu projektu.

Klasifikace předložené práce není pro zmíněné atypičnosti zcela jednoduchá. Pochvalu zaslouží volba tématu, svým způsobem originalita provedení a jistě dobrá úroveň celkového zpracování. Proto mohu s přesvědčením i potěšením **doporučit práci k obhajobě** se známkou „výborně“ až „velmi dobře“ podle výkonu u obhajoby.

Praha 6. února 2023

PhDr. Ivan Rynda